

βόιδα εἶναι ἀντίπερα ἔς τὸ καταρράχι Πελοπν. (Μάν.) || Ἄσμ.

Ποτάμι, γὰρ λιγότερι, ποτάμι, στρέψε πίσω
γὰρ νὰ περάσῃ ἀντίπερα, πέρα ἔς τὰ κλεφτοχώρια
πολλαχ.

Τὰ γράμματά ᾿ναι ἔς τὸ χαρτὶ καὶ ὁ νοῦς μου πέρα πέρα,
πέρα καὶ ἀντίπερα, πέρα ἔς τὰς μαυρομάτες

Ἦπ.

Ἦς τὸ πέραν τὸ ἀντίπεραν εἰς τὸ κρυὸν πεγάδιν

Τραπ. || Ποιήμ.

Χαμένη σάλπιγγα, τί θές καὶ αὐτοὺς τοὺς ἡσκιούς κράζεις;
καὶ σύ, τί θές ἀντίπερα, ποῦ σὰν ἡχὼ τῆς μοιάζεις;

ΔΣολωμ. 259 Ἦ λ. καὶ ὡς τοπων. Πελοπν. (Γύθ.) καὶ ὑπὸ
τὸν τύπ. Ἀντίπερο αὐτόθ. Πβ. ἀποπέρα.

ἀντιπέραμα τό, Ἰων. (Κρήν.)

Ἐκ τῆς προθ. ἀντί καὶ τοῦ οὐς. πέραμα.

Πέραμα, πόρος, διάβασις: Ἄσμ.

Καὶ μὲ τοῦ μαύρου τὸ φιλεῖ πέραμα θενὰ κάμω,
πέραμα καὶ ἀντιπέραμα γὰρ νὰ περάσω πέρα.

ἀντιπέραστος ἐπίθ. Πόντ. (Κερασ.)

Ἐκ τοῦ ἀρχ. ἐπιρρ. ἀντιπέρας καὶ τῆς παραγωγικῆς
καταλ. -τος. Πβ. ἀντίκρυ-ἀντίκρυτος.

Ὁ πέραν τινός, ὁ ἀντικρινός: Ἄσμ.

Θωρεῖς ἐκεῖνο τὸ βουνὸν καὶ τ' ἄλλο τ' ἀντιβούνιν
καὶ τ' ἄλλο τ' ἀντιπέραστον ποῦ ἔν' ἡγλὸν καὶ μέγαν;

ἀντιπέρατο τό, ἀμάρτ. ἀδιπέρατο Κρήτ. ἀδιπέρατο
Κρήτ.

Ἐκ τῆς προθ. ἀντί καὶ τοῦ οὐς. περάτης.

Τὸ μέρος τῆς παραστάδος εἰς τὸ ὅποιον προσαρμόζεται
ὁ μοχλὸς ὁ κλείων θύραν ἢ παράθυρον: Ἄσμ.

Βάνει βαρσάμους μάδαλο, βασιλικούς περάτες,
καὶ βάνει καὶ ἀδιπέρατο βιόλες καὶ καδιφέδες.

ἀντιπέρατος ὁ, Κάμπ.

Ἐκ τῆς προθ. ἀντί καὶ τοῦ ἐπιθ. *περατός <περνῶ.

Βραχῶδης τόπος δύσβατος: Ὀμπιζος ἀντιέρη τὸν ἀντι-
πέρατο πρῶτος (ὀμπιζος=ὀποιος). Συνών. κακοπέρατος.

ἀντιπερρίζω Πελοπν. (Μάν.) ἀδιπερρίζω Σύμ.

Ἐκ τοῦ ἐπιρρ. ἀντίπερα.

Διέρχομαι διὰ τοῦ ἀντικρινοῦ τόπου ἔνθ' ἄν.: Ἀπολ-
λήώρα τὸν εἶδα καὶ ἀντιπέρρισε Μάν.

ἀντιπερνῶ σύννηθ. ἄντιπερνῶ Ρόδ. ἀδιπερνῶ Κάλυμν.
ἀντιπερνῶ Πόντ. (Κερασ. Οἶν. Χαλδ.) ἀντιπεράνω Πόντ.
(Ἄμισ.)

Ἐκ τοῦ μεσν. ἀντιπερνῶ.

1) Διαβαίνω εἰς τὸν ἀντικρινὸν τόπον Πόντ. (Χαλδ.)
Σαλαμ.: Ἀντιπέρασον τὸ μωρὸν ἔς ἄλλο τὴ μερέαν Χαλδ.
Ἦ σημ. καὶ μεσν. Πβ. Μαλάλ. Χρόν. 139,7 (ἐκδ. Βόννης)
«ἀντεπέρασαν ἐπὶ τὴν χώραν τῶν Ἀδιαβηνῶν». 2) Διέρ-
χομαι ἐπανειλημμένως, συνήθως μετὰ τοῦ περνῶ ἔνθ' ἄν.:
Περνῶ καὶ ἀντιπερνῶ (πηγαινοέρχομαι) σύννηθ. Ὅλοι φορεῖ-
μένοι, ἀναλλαγμένοι περάνουν καὶ ἀντιπεράνουν Ἄμισ. || Ἄσμ.

Εἶντα περνᾷς καὶ ἀντιπερνᾷς καὶ ἀνεβοκατεβαίνεις;
τὰ παπουτιάκια σου χαλᾷς κ' ἐμένα δὲ μὲ παίρνεις

Ἰων. (Κρήν.)

Πέρασε καὶ ἀντιπέρασε, πουλλὶ μ', ἀγάπησά σε
καὶ μέο' ἔς τὰ φύλλα τῆς καρδιάς ἐφυτολόησά σε

Τῆλ.

Συχνὰ περνῶ καὶ ἀντιπερνῶ ἔς τὸ μαρμαρένι' ἁλώνι
ὅπ' ἁλωνίζουσιν δώδεκα καὶ γέροντες δεκαπέντε

Ἦπ.

ἀντιπηδῶ ἀμάρτ. ἀντιπηδῶ Κάμπ.

Ἐκ τῆς προθ. ἀντί καὶ τοῦ ρ. πηδῶ.

Κάμνω ἄλμα, πηδῶ: Ἄσμ.

Ἀντιπηδᾷ μὲ τὴν ὀξυὰν ὁ νῆος ὁ λαουνάρις,
συμπλεάζ', ἀρπᾷ καὶ τὸν λαὸν ποῦ τῶν σκυλλῶν τὰ δόντια
(ὀξυὰ = ποιμενικὴ ράβδος, συμπλεάζω = πλησιάζω).

ἀντιπιθεύω Πελοπν. (Μάν.) Σῦρ.

Ἐκ τῆς προθ. ἀντί καὶ τοῦ ρ. πιθεύω, περὶ οὗ ἰδ.
ΒΦάβην ἐν Ἀθηνᾷ 29 (1917) Λεξικογρ. Ἀρχ. 44 κέξ.

Ἐναντιοῦμαι διὰ λόγων, ἀντιλέγω ἐπιμόνως: Αὐτὸ τὸ
παιδὶ ὅλο μ' ἀντιπιθεύει Μάν. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀντιμιλῶ.

ἀντίπιστος ἐπίθ. Πόντ. (Κερασ.)

Ἐκ τῆς προθ. ἀντί καὶ τοῦ οὐς. πίστι.

Ὁ ἐναντιούμενος εἰς τὴν πίστιν, εἰς τὴν χριστιανικὴν
θρησκείαν, συνήθως εἰς τὴν φρ.: Τὸν ἀντίπιστο σ'! (τῆς
φρ. προηγείται τὸ αἰσχροῦς σημ. ῥήμα). Συνών. ἀντί-
θεος 1, ἀντίχριστος, ἄπιστος.

ἀντίπλακο τό, Σίφν.

Ἐκ τῆς προθ. ἀντί καὶ τοῦ οὐς. πλάκα ἢ πλάκι.

Λιθινὴ πλάξ διὰ τῆς ὁποίας φράσσεται τὸ στόμιον τῆς
ἀγγειοπλαστικῆς καμίνου κατὰ τὴν καμίνευσιν.

ἀντίπλατα ἐπίρρ. Ἦπ. (Κόνιτσ.)

Ἐκ τῆς προθ. ἀντί καὶ τοῦ οὐς. πλάτη.

Εἰς τὴν πλάτην: Ἄσμ.

Δυὸ χατζαργές τοῦ ἔδωκε ἀντίπλατα καὶ πίσω.

ἀντίπλατο τό, Ἦπ. (Ἰωάνν.)

Ἐκ τῆς προθ. ἀντί καὶ τοῦ οὐς. πλάτη.

Πληθ., τὸ μεταξὺ τῶν ὁμοπλατῶν μέρος τοῦ κορμοῦ:
Μὲ πονᾷν τ' ἀντίπλατα.

ἀντιπλέκω Πόντ. (Οἶν.)

Τὸ μεταγν. ἀντιπλέκω.

Διαλύω τὸ πλεχθέν. Συνών. ξεπλέκω.

ἀντιπλοίαρχος ὁ, λόγ. κοιν.

Ἐκ τῆς προθ. ἀντί καὶ τοῦ οὐς. πλοίαρχος.

Ἀνώτερος ἀξιωματικὸς τοῦ κατὰ θάλασσαν στρατοῦ,
ὁ ἀμέσως κατώτερος τοῦ πλοίαρχου, ὁ οἰκνεῖ ἀντικαθιστῶν
τὸν πλοίαρχον ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ.

ἀντίπλουμο τό, Ρόδ.

Ἐκ τῆς προθ. ἀντί καὶ τοῦ οὐς. πλουμί.

Μικρὸν κεντητὸν ποίκιλμα ὡς συμπλήρωμα μεγαλυ-
τέρων κατὰ τὴν ἐπιχώριον χειροτεχνίαν.

ἀντίπλωρος ἐπίθ. Λεξ. Βλαστ.

Ἐκ τοῦ ἀρχ. ἐπιθ. ἀντίπλωρος.

Ἐπὶ ἀνέμου, ὁ ἀντιθέτως πρὸς τὴν πρῶραν πνέων, οὐχὶ
οὐριος, ἀντίθετος.

ἀντιπόδι τό, ἀμάρτ. ἀδιπόδι Κρήτ.

Ἐκ τῆς προθ. ἀντί καὶ τοῦ οὐς. πόδι.

Παρεμβολὴ τοῦ ποδὸς μεταξὺ τῶν ποδῶν ἄλλου, ὑπο-
σκελισμός: Ἀδιπόδι τοῦ ἔβαλε. Συνών. κολοπόδι, τρι-
κλοπόδι, τρικλοποδιά.

ἀντιποδία ἢ, Πόντ. (Κερασ.) ἀντιποδίγια Πόντ.
(Κερασ.)

Ἐκ τῆς προθ. ἀντί καὶ τοῦ οὐς. πόδι κατὰ τὸ συνών.
ἀναποδία.

Ἐκβασίς ἀντίθετος πρὸς τὸ ἐπιδιωκόμενον, περιπέτεια:
Φρ. Τ' ἔργον ἀντιποδία ἔρθεν (δὲν ἀπέβη κατ' εὐχήν). Ἀντι-
ποδία ἔρθαμεν (ἤλθομεν εἰς ῥῆξιν). Συνών. ἀναποδιά 1.